

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Zpřísněné důvody vazby

Důvody vazby jsou obecně vymezeny v § 67 trestního řádu. Při rozhodování o tom, zda jsou dány důvody vazby, je však třeba přihlížet i k § 68 odst. 2 trestního řádu, na základě kterého do vazby nelze vzít obviněného, který je stíhán pro úmyslný trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje dvě léta, nebo pro trestný čin spáchaný z nedbalosti, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje tři léta.

Pakliže je obviněný stíhán pro vícero trestných činů, postačuje, aby horní hranice přesahovala 2 roky u nedbalostního a 3 roky u úmyslného jen u jednoho z trestných činů, pro které je obviněný stíhán. Nebývá pak ani neobvyklou situací, že právní kvalifikace trestného činu se v průběhu trestního stíhání následně změní, což může mít vliv i na možnost vzetí do vazby. Sám zákon výslovně neřeší situaci změny právní kvalifikace, kdy obviněný je zpočátku stíhán pro přísnější trestný čin, avšak v průběhu trestního stíhání dojde ke změně právního posouzení na některý z trestních činů uvedených v odstavci 2 § 68. V takovém případě je třeba použít analogicky § 72a odst. 2 a obviněný musí být z vazby neprodleně propuštěn na svobodu od okamžiku, kdy došlo k upozornění na změnu právní kvalifikace. Samozřejmě může nastat i situace, kdy dojde ke zpřísnění právní kvalifikace a obviněný je nově ohrožen vyšší trestní sazbou, u které již trestní řád připouští vzetí do vazby, v takovém případě je možné přehodnotit i vazbu obviněného. Je však třeba vždy dostatečně zvážit všechny okolnosti případu, zda budou obecné důvody pro vazbu naplněny.

Z uvedeného ustanovení § 68 odst. 2 trestního řádu však existuje řada výjimek, jež zakotvuje § 68 hned v následujícím, tedy 3. odstavci. Důvody zde uvedené jsou pak obecně nazývány jako zpřísněné důvody vazby.

Zpřísněný důvod vazby může být dán jednak již v době rozhodování o vzetí obviněného do vazby, pak je ovšem nutné, aby tato skutečnost byla uvedena přímo v příslušném rozhodnutí, nebo může být dán až v době po vzetí obviněného do vazby. Zpřísněný důvod pak může klidně trvat až do pravomocného skončení trestního stíhání.

Zpřísněné důvody vazby jsou pak vymezeny následovně:

- a. Obviněný uprchl nebo se skrýval

Zde na rozdíl od obecného důvodu vazby ve smyslu § 67 písm. a) nestačí jen důvodná obava z toho, že obviněný náhodou uprchne nebo se bude skrývat. Zde už k uprchnutí nebo skrývání muselo po zahájení trestního stíhání skutečně dojít.

- b. Obviněný se opakovaně nedostavil na předvolání a nepodařilo se jej předvést ani jinak zajistit jeho účast při úkonu trestního řízení

U tohoto kvalifikovaného vazebního důvodu je třeba, aby byly kumulativně splněny dvě podmínky – tedy jednak ta podmínka, že obviněný se opakovaně (tedy nejméně dvakrát) nedostavil na

předvolání, a zároveň se nepodařilo jej předvést ani jinak zajistit jeho účast při úkonu trestního řízení. Je zcela bez významu, zda se obviněný nedostavil po předchozí omluvě či je zcela nekontaktní, pokud se ho zároveň nepodařilo předvést, ani jinak zajistit jeho účast při úkonu trestního řízení, může i nedostavení se s předchozí omluvou vést k naplnění tohoto kvalifikovaného vazebního důvodu. Samozřejmě by měla být jinak posuzována omluva z důvodu zdravotního stavu (např. obviněného srazilo auto a leží v nemocnici) a jinak omluva z důvodu zaspání, ujetí autobusu apod., které vzbuzují pochybnosti o jejich věrohodnosti a důvodnosti.

c. Obviněný je neznámé totožnosti a dostupnými prostředky se ji nepodařilo zjistit

I v tomto případě je nezbytné splnit kumulativně dvě podmínky. Především musí být obviněný neznámé totožnosti, tzn., že nemá u sebe žádné doklady prokazující totožnost, a zároveň se jeho totožnost nepodařilo dostupnými prostředky zjistit, a to ani v evidenci obyvatel. Může se ale jednat i o případy, kdy obviněný uvádí nepravdivou totožnost nebo užívá falešně doklady, což se vyskytuje zejména u cizinců. Pokud ale obviněný není schopen např. na ulici prokázat svoji totožnost, neznamena to automaticky, že je zde dán důvod vazby. Pokud je obviněný schopen prokázat svoji totožnost dokladem, který má u sebe doma či na pracovišti, musí mu být umožněno uvedené prokázat.

d. Obviněný již působil na svědky nebo spoluobviněné nebo jinak mařil objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání

Zde je opět na rozdíl od obecného důvodu pro vzetí do vazby vyžadováno, aby se již tohoto jednání obviněný dopustil, nepostačuje tak pouhá obava z toho, že tak učiní. Často uvedené vyjde najevo například při výslechu svědků či spoluobviněných. Může ale jít i o situaci, kdy bude zjištěno, že obviněný mařil objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání, zde půjde typicky o ničení důkazů či jejich ukryvání. Opět postačuje, pokud je splněno jen jedno z těchto jednání.

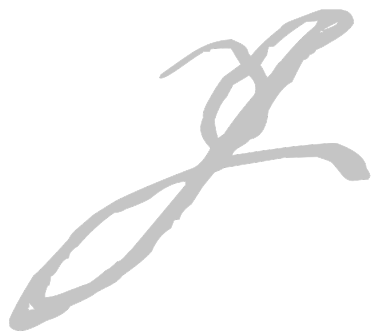
e. Obviněný již opakoval trestnou činnost, pro niž je stíhán, nebo v takové trestné činnosti pokračoval, nebo byl za takovou trestnou činnost v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán

Tyto zpřísněné důvody vazby vyžadují, aby obviněný pokračoval v trestné činnosti, pro kterou je stíhán. K naplnění tohoto důvodu dochází jednak v situaci, kdy obviněný pokračoval v trestné činnosti až po zahájení trestního stíhání, ale i v situaci, kdy je zahájeno trestní stíhání proti obviněnému, který byl v minulosti odsouzen (nebo i potrestán) pro trestnou činnost stejné povahy, přičemž se v rámci již probíhajícího nového trestního řízení znovu měl dopustit jednání vykazujícího znaky speciální recidivy. Podmínkou zde pouze je, aby obviněný byl za trestnou činnost, pro niž je stíhán, odsouzen nebo potrestán v posledních třech letech.

Omezení stanovená pro úmyslný trestný čin v § 68 odst. 2 se dále neužijí, jestliže je sice dán důvod vazby uvedený v § 67 písm. c) a s přihlédnutím k povaze takového trestného činu vyžaduje vzetí do vazby účinná ochrana poškozeného, zejména ochrana jeho života, zdraví nebo jiného obdobného zájmu.

Aby byl naplněn tento kvalifikovaný vazební důvod, je nezbytné, aby byly opět splněny obě podmínky. V případě posuzování je vždy třeba zvažovat proporcionalitu uvalené vazby jako extrémního zásahu do práv obviněného a účinné ochrany poškozeného. Často k užití tohoto kvalifikovaného vazebního důvodu v praxi dochází v situacích, kdy například poškozený sdílí společnou domácnost s obviněným a pro případ, že by k uvalení vazby nedošlo, bude ochrana poškozeného zásadně narušena.

Mgr. Hedvika Kulhánková,
právník

JELÍNEK & PARTNEŘI
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ | ATTORNEYS AT LAW

Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneři s.r.o.

Pardubice - Dražkovice 181
533 33 Pardubice - Dražkovice

Truhlářská 1108/3
110 00 Praha 1

Tel.: +420 466 310 691
e-mail: advokati@advokatijelinek.cz

Zdroje:

1. zákon č. [141/1961](#) Sb., zákon o trestním řízení soudním (trestní řád)
2. Šámal, P. a kol.: Trestní řád. Komentář. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, 4700 s.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Podmíněné upuštění od trestního stíhání: racionální odklon u právnických osob](#)
- [Zkreslené vzpomínky v trestním řízení vedeném pro pohlavní zneužívání](#)
- [Přenositelnost důkazů z daňového do trestního řízení](#)
- [Praktický návod na úspěch žádosti o podmíněné propuštění od roku 2026](#)
- [Přijetí prohlášení viny a povinnost soudu vypořádat námitky poškozeného](#)
- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)

- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)